

smedene have udtryffeligt selv anført, at de ikke kunne være tjente med at faae samme Ret som Kobberfabrikerne, og det er jo ogsaa klart, at idetmindste det store Fleertal af dem paa ingen Maade kan benytte en saadan Ret; selv om derfor en enkelt kunde benytte den, vilde det blive saameget mere skadeligt og forbærveligt for de mindre næringsdrivende Kobbersmede, som ikke kunne benytte den. Men uden Hensyn til, at denne Rettighed saaledes egentlig ikke vilde kunne være Kobbersmedene til nogen Nytte, forekommer det mig ogsaa, at det ikke vilde være rigtigt, naar der er Spørgsmaal om at ophæve en Ullighed, som finder Sted med Hensyn til denne Næringsdrift fremfor andre, saa istedetfor at affstafte den, endog at udvide den, saaledes at denne Undtagelse fra de almindelige Regler kom til at gjælde for langt flere, end den nu gjælder for. Dette forekommer mig at være lidet stemmende med de Principer, som i det Hele taget ligge til Grund for Næringsloven, hvorved al saadan Omføren af Varer paa Landet er forbudt; allerede dette synes mig maatte kunne være et tilstrækkeligt Argument imod Fleertallets Forslag. Jeg veed egentlig heller ikke, at der skulde være Noget som helst, som taler for, at en saadan Ret skulde vedblive for Kobberfabrikerne; thi hvad der er anført til Forsvar derfor, at det nemlig skulde være til Begvemmelighed for Landboerne, og at de derved kunne erhverve sig en Credit, som de ellers ikke kunde faae; forekommer mig ingenlunde at være tilstrækkeligt til at fastholde en saadan Undtagelse fra den almindelige Lovgivning. Jeg antager nu ikke, at den Begvemmelighed og den Credit, som Landmændene derved kunne erholde, vilde være af nogen væsentlig Betydning for dem; idet det nemlig forekommer mig naturligt, at vedkommende Kobberførere ved de Priser, de sætte paa deres Varer, maae tage Hensyn til de Omkostninger, som en saadan Omføren af Varerne medfører, og som ikke kunne være saa ganske ubetydelige, naar de dertil skulle holde Heste, Vogn og en Karl, og desuden vilde det jo være en Grund, som kunde anføres for enhver som helst Omføren af andre Varer, og man kunde da ligesaa godt komme til det Resultat, at al Omføren af Haandværksfabricata paa Landet skal være tilladt; det

vilde omtrent medføre den samme Begvemmelighed og Fordeel for Landboerne. Jeg har derfor fundet det rigtigst, af den Grund at holde paa Regjeringens Forslag og altsaa foreslaae det ærede Thing at vedtage Forslaget, saaledes som det er forelagt af demre.

Med Hensyn til det Beløb, hvortil Godtgjørelsen er beregnet for Afløsningen af den Rettighed, der tilkommer Brede Kobberværk, maa jeg bemærke, at den forekommer mig at være noget høi; men jeg kan heller ikke antage, at Meningen er, at Regjeringen skulde udgive saa stor en Sum som 15,000 Rd., for at afløse denne Rettighed, men at den derimod vil lade det være sig magtpaaliggende at faae den nedsat saameget som muligt, og, saavidt jeg har erfaret, vil der heller ikke finde nogen Banstælighed Sted i den Henseende. Forfaavidt et æret Mindretal (Ringe) har foreslaaet, at den Sum, der skulde gives i Erstatning, burde bestemmes af upillige Mænd, da mener jeg, at naar en saadan Bestemmelse tages, uden at der tillige er fastholdt det Maximum, som er nævnt i Lovforslaget, vil Summen meget let kunne komme til bethdeligt at overstige dette Beløb. Jeg skulde snarere mene, at man burde i Lovforslaget ansætte en lavere Sum end de 15,000 Rd. Jeg troer, som sagt, ikke, at der vil være nogen Banstælighed ved at komme overeens med den nærværende Besidder af denne Fabrik, og jeg skal derfor tillade mig at foreslaae det ærede Thing, at vedtage Lovforslaget, saaledes som det er forelagt af Regjeringen, hvorved jeg dog endnu skal bemærke, at jeg for mit Vedkommende ikke har Noget imod at stemme for det Endringsforslag, som er stillet af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) med Hensyn til det Tidspunkt, fra hvilket denne Rettigheds Dphør skulde beregnes.

Scherfig: Næst efter at jeg i det Væsentlige vilde kunne slutte mig til hvad min ærede Nabo har ytret, og navnlig tiltræder jeg det Forslag, som er stillet af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen), skal jeg tillade mig nogle Bemærkninger i Anledning af hvad den ærede